

עונג שבת (26)

הרבה אנשים, אבל סוף כל סוף זהו שטח הפקר שכל מי שרוצה יכול להיכנס לשם. מוכרחים שדה, שהוא שטח פרטי. "ויצא יצחק לשוח בשדה" יעקב אבינו סבר, שאפילו הפרטיות שישנה בשדה, עדיין איננה מספקת ליצירת הקשר הראוי עם הריכונו של עולם. יש צורך בפרטיות מלאה, פרטיות של בית. בית הוא שטח פרטי במאת האחוזים. אף אחד לא נכנס לבית אלא אם כן דופק בדלת, ואפילו כאשר הדלת אינה נעולה, כי מבינים שזהו שטח פרטי שאין רשות לאף אחד להיכנס אלא אם כן קיבל רשות מבעלי הבית. ואכן חז"ל אמרו: לא כאברהם שקראו הר, ולא כיצחק שקראו שדה, אלא כיעקב שקראו בית. יעקב אבינו חידש דבר מאוד חשוב. כשבאים לבנות מצב של דביקות בין הקב"ה לעם ישראל, לא מספיקה דביקות לבד, הדביקות צריכה פרטיות, ופרטיות מוחלטת. לא כאברהם שקראו הר ולא כיצחק שקראו שדה אלא כיעקב שקראו בית, בית המקדש.

בית המקדש היה מקום חיינו עם הקב"ה ובטהרה. זה היה בבית המקדש, זהו עניינה של שבת קודש, יום של יהודי עם הקב"ה וזוהי גם המציאות של התלמיד חכם. *נפש שמשון "שבת קודש" מאת הרב פינקוס זצ"ל*

בדוחק התירו לשאול שלום בשבת

יהודי אחד, רחוק מקיום תורה ומצוות, שאל אותי פעם: כיצד יתכן לומר שפעולה כמו להתקשר לאמי בשבת לברך אותה בברכת שלום, נחשבת חילול שבת? מה כבר עשיתי כאן? אמרתי לו: ישנה מסכת בש"ס הנקראת "מידות", ובה מפורטים כל המידות של בית המקדש. לא מצאתי שם בבית המקדש טלפון... וכנראה שגם בבית המקדש השלישי שיבנה בעז"ה בקרוב לא יהיה טלפון. מדוע?

נצייר לעצמנו יהודי שנפגש עם אדם מכובד כלשהו, עומד ומשוחח עמו, והנה באמצע עובר לידם חבר שלו, האם יפסיק לרגע משיחתו מכובדת עמה הוא משוחח? אדם נמצא בבית המקדש, יחד עם הקב"ה. כיצד יתכן שיוכל להפסיק באמצע ולדבר דברים אחרים? מדוחק התירו לשאול שלום בשבת (ירושלמי שבת פט"ו ה"ג). רבש"ע האם לומר שלום עליכם לחבר זה חילול שבת? התשובה היא: כשם שלא אומרים שלום בנוכחות אדם גדול, כך בשבת קודש נמצאים אנו כביכול בנוכחות הקב"ה, ממילא אין להסיח את הדעת ממנו יתברך על ידי אמירת שלום.

נפש שמשון "שבת קודש" מאת הרב פינקוס זצ"ל

הדרך להבחין ביחודיות שמירת השבת של כל האדם זכרו תורת משה במצות שבת גרוסה, חרותה ליום השביעי ככלה בין רעותיה משובצה.

בספר "שערי ישועה" הביא בשם האדמו"ר מסטריקוב זצ"ל, ששמע מרבו הגדול הגרי"ז זצ"ל, לבאר את דברי הפייטן שהשוה את השבת "לכלה בין רעותיה", לכאורה מהו הדימיון בין הדברים? הוא באר, שכאשר רוצים להבחין במעלותיה של הכלה, קשה הדבר, כי הרי כל הכלות לבושות בבגדים דומים וכולם שוות בחיצוניותן. רק כאשר מתבוננים אנו בחברותיה של הכלה ובנלוות אליה, ניתן להבחין במעלתה של הכלה עצמה, בהשוואה לרעותיה הסובבים אותה.

כך גם בשבת קודש, כאשר מתבוננים על כל האנשים השומרים שבת קשה להבחין בהבדלים ביניהם. הרי כולם לבושים בגדים נאים ומצוחצחים לכבוד שבת קודש, ולא ניתן להבחין בחלקו המיוחד של כל אחד ואחד מהם בשבת קודש הדרך היחידה להבחין, אם נתבונן אצל כל יהודי ויהודי, כיצד נראית השבת אצלו לעומת שאר ימות השבוע. בדרך בה הוא מתנהג בשבת בכל הילוכו לעומת שאר ימות השבוע, ניתן לראות מהו חלקו בשבת קודש. כמו "כלה בין רעותיה משובצה", כשם שאפשר להבחין במעלותיה וביחודה של הכלה, רק כאשר מתבוננים בהבדל בינה לבין רעותיה, כך כאשר להבחין במעלת השבת אצל כל יהודי ויהודי, בהבדל בין הנהגתו בשבת בין הנהגתו בשאר ימות החול.

ספר "ומתוך האור" שבת קודש

השבת, יום של יחוד עם הקב"ה

איתא בגמרא (פסחים פח ע"א): "לא כאברהם שכתוב בו הר, שנאמר: 'אשר יאמר היום בהר ה' יראה'", ולא כיצחק שכתוב בו שדה, שנאמר: "ויצא יצחק לשוח בשדה". אלא כיעקב שקראו בית, שנאמר "ויקרא את שם המקום ההוא בית א"ל". היתה כאן בעצם מחלוקת גדולה בין אבות: אברהם, יצחק ויעקב, מהי הדרך להשגת קשר אישי עם הקב"ה. זה היה פשוט לכולם, שאת הקשר אי אפשר לבנות ברחוב, בגינה או בפארק, כי צריך פרטיות. אם אדם יקבע את עצמו ברחוב, הוא ודאי לא יצא תלמיד חכם וירא שמים גדול. אלא שסבר אברהם אבינו, שלהשגת הפרטיות בין עם ישראל לאביהם שבשמים מספיק לעלות על הר גבוה, להתנתק מטומאת העולם ולחיות שם ביחידות עם השי"ת. בא יצחק ואמר: לא! הר אינו מספיק, כי הגם שעל ההר אין

הלכה: הלכות כיבוד אב ואם: לבקר את אביו ואת אמו
כתב הפסקים ותשובות (סימן ר"מ אות טו): מצוה לבוא
לבקר את אביו ואת אמו מזמן לזמן. וכל המוסיף הרי זה
משבח, ועל פנים לא יפחות מהשיעור שדרך בני
אדם לבוא להורים ולידידים, וכמובן שהוא תלוי גם לפי
ריחוק המקום. וכתבו עוד שכל הוצאות של הנסיעה וכו'
אל אביו, צריך לשלם הבן מכיסו, ואינו יכול לפטור את
עצמו "בתאונה" שכיבוד משל אב, כיון שמצד הדין היה
צריך להטריח את עצמו לבוא בגופו, אלא שנוסע מפני
שרוצה להקל מעליו וא"כ נחשב שמוציא בשביל עצמו,
אך באופן שהבן גר במקום רחוק שאין אפשרות לבוא
בלי נסיעה, אינו חייב להוציא דמי הנסיעה מכיסו.
ספר "פסקים ותשובות"

פתגם: רוב המילים הן ברכות, רוב הדמעות מדברות.
ספר "שמחה"

חקירה: איסורי הנאה ואיסורי אכילה
הם איסור אחד, והתורה נקטה לשון אכילה רק לדוגמא,
או שני איסורים נפרדים (שער המלך יסודי התורה בתחילתו
ד"ה עוד כתב הרב. רעק"א מסתפק, ברכת אברהם פסחים כא:
איסורי הנאה א (והביא רעק"א))

ספר "קובץ יסודות וחקירות"

סיפור: שתיקה כשרה
שוחט אחד בא אצל רבי איזיל חריף, ליטול ממנו עצה
בדבר שידוך שמציעים לבתו, הבחור הוא ממשפחה
הגונה, אמר, אבל חסרון אחד יש בו, שהוא שותק יותר
על המידה, אילו לפחות היה בקי במלאכת השחיטה.
נענה רבי איזיל ואמר: שותק עדיף משוחט. שכן שוחט,
לא תמיד שחיטתו כשרה, ואילו שותק, שתיקתו תמיד
כשרה.
ספר "חד וחלק" חלק ד' (דף קסג)

מזל טוב ליום הולדת של בני חניאל בן מלכה נ"י

שבת שלום

יוצא לאור לרפואה שלימה של דינה בת מרים, רפאל יהודה בן
מלכה, אליהו בן מרים, שלמה בן מרים, חיים אהרן לייב בן רבקה,
שמחה ג'וזת בת אליז, חיים בן סוזן סולטנה, סשה שלום בן
דבורה רחל. זרע של קיימא לרינה בת זהרה אנריאת, מרים ברכה
בת מלכה ואריה יעקב בן חוה. לעילוי נשמת:
ג'ינט מסעודה בת ג'ולי יעל, שלמה בן מחה, דניאל בן רחל, רפאל
שלמה בן אסתר, חוה בת צביה, מיה בת רחל.

על הפסוק "ויגדל משה ויצא אל אחיו וירא בסבלותם"
(שמות ב. יא), נאמר במדרש רבה (א. כח): ראה שאין להם
מנוחה, הלך ואמר לפרעה: מי שיש לו עבד, אם אינו נח
יום אחד בשבוע הוא מת, ואלו עבדיך אם אין אתה מניח
להם יום אחד בשבוע הם מתים, אמר לו: לך ועשה להן
כמו שתאמר. הלך ותיקן להם את יום השבת לנוח.
ב"הגדה של פסח" לאדמו"ר בית הוסיאטין מובא:
בכתבי האר"י ז"ל בשער הפסוקים (פרשת כי תשא), על
הפסוק "את שבתתי תשמרו" (שמות לא. יג) מובא מדרש
זה, ונאמר שם עוד: אמר הקב"ה למשה: "ואתה דבר אל
בני ישראל את שבתתי תשמרו", מעתה יקיימו את מצות
השבת בגלל מצות השי"ת, ולא כיום מנוחה מעבודתם.
נמצינו למדים, שישנם שני אופנים של שמירת שבת: יש
שבת שהיא יום מנוחה מעבודה, ויש שבת "יום קדושה
ומנוחה" שבת לה', עד הציווי למשה רבינו, שמרו
ישראל את השבת כיום מנוחה מעבודה, ועתה ניצטוו
לשמור שבת לה'.

לצערנו, גם כיום רואים אנו בארץ ישראל שתי שבתות:
יש שאצלם השבת היא יום מנוחה ויש אצלם השבת,
שבת קודש. לכך רמז בזהר הקדוש: אלמלי נטרי ישראל
שבת אחת כהלכתה מיד נגאלין. הדגיש הזהר כהלכתה,
לאמור, אם ישמרו את השבת כשבת לה', כיום מנוחה
וקדושה, אז יזכו להיגאל.

ספר "ומתוק האור" שבת קודש

השבת ככלה הצריכה כ"ד קישוטים
זכרו תורת משה במצות שבת גרוסה, חרותה ליום
השביעי ככלה בין רעותיה משובצה

השבת נקראת "כלה", בבהיותה מקושטת בכ"ד פרקים
שבמסכת שבת, וזהו "ככלה בין רעותיה משובצה". כך
כתב רבנו בחיי על הפסוק: "ויתן אל משה ככלותו לדבר
איתו בהר סיני" (שמות לא. יח): ככלותו כתיב, שנימסרו
לו (למשה) תורה במתנה, ככלה הנמסרת לחתן...
שבשעה שנתן הקב"ה תורה לישראל, היתה חביבה על
ישראל ככלה זו שהיא חביבה על בעלה. אמר רבי
שמעון: מה כלה זו צריכה כ"ד מיני קישוטים, שנאמר
"ויבן ה' אלוקים את הצלע... ויבאה אל האדם" (בראשית
ב. כב), ומנין "ויבאה" הוא כ"ד, ללמד שקישטה הקב"ה
לחיה בכ"ד מיני קישוטים, והם האמורים בישעיהו (ג.
יח-כג), כך תלמיד חכם צריך שיהיה בקי ומקושט בכ"ד
ספרים וכן השבת שהיא נקראת "כלה", מצינו שחיבר
רב אשי מסכת שבת כ"ד פרקים.

ספר "ומתוק האור" שבת קודש

